

ŻYCIE W. S. M.

BIULETYN INFORMACYJNY

WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANOWEJ, STOWARZYSZENIA „SZKLANE DOMY”, ODDZIAŁU ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI NA ŻOLIBORZU

WARSZAWA

LUTY

1933 R.

Dzielnicowe zebrania wyborcze członków W. S. M.

Zgodnie z § 14 Statutu W. S. M. Rada Nadzorcza na posiedzeniu swem w dniu 27 stycznia r. b. ustaliła następujący podział członków Spółdzielni według dzielnic w roku bieżącym:

Dzielnica pierwsza: wszyscy członkowie Spółdzielni, mieszkańcy I i II kolonij, za wyjątkiem pracowników Monopoli Państwowych (Polski Monopol Tytoniowy i Państwowy Monopol Spirytusowy).

Dzielnica druga: wszyscy członkowie Spółdzielni mieszkańcy III i V kolonij, za wyjątkiem pracowników Monopoli Państwowych.

Dzielnica trzecia: wszyscy członkowie Spółdzielni mieszkańcy IV kolonij, za wyjątkiem pracowników Monopoli Państwowych.

Dzielnica czwarta: wszyscy członkowie Spółdzielni mieszkańcy VII i VIII kolonij, za wyjątkiem pracowników Monopoli Państwowych.

Dzielnica piąta: wszyscy członkowie Spółdzielni pracownicy Polskiego Monopolu Tytoniowego i Państwowego Monopolu Spirytusowego, zarówno zamieszkali w Osiedlu na Żoliborzu, jak i poza Osiedlem.

Dzielnica szósta: wszyscy pozostali członkowie Spółdzielni nie mieszkający w Osiedlu na Żoliborzu.

Prócz tego zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia delegatów zostaje utworzona dodatkowa dzielnica wyborcza — **dzielnica siódma** — dla wszystkich członków, którzy nie mogli wziąć udziału w zebraniu wyborczym swojej dzielnicy.

Zgłoszenie członka o decyzji wykonania swego prawa wyborczego na zebraniu innej dzielnicy niż ta, do której został przyłączony, winno być złożone, zgodnie z § 15 Statutu, na piśmie w biurze Spółdzielni, przynajmniej w tydzień przed terminem zebrania wyborczego swojej dzielnicy.

Szczegółowy regulamin zebrań dzielnicowych,

uchwalony przez Walne Zgromadzenie ogłaszamy w dziale komunikatów.

Porządek obrad dzielnicowych zebrań wyborczych będzie następujący:

1. Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółdzielni w roku 1932 i plan pracy na rok bieżący.
2. Informacje o działalności „Szklanych Domów” i R. T. P. D.
3. Zgłaszanie kandydatów.
4. Wybory delegatów na Walne Zgromadzenie.

Zgodnie ze Statutem Spółdzielni liczbę delegatów od każdej dzielnicy określa się drogą podziału liczby przybyłych na zebranie członków przez 16 (dzielnik wyborczy w roku bieżącym) z odrzuceniem ułamka. Liczba delegatów jest więc ściśle uzależniona od udziału członków w zebraniu. Kto powstrzymuje się od udziału w dzielnicowym zebraniu wyborczym, zmniejsza tem samem liczbę delegatów, którzy reprezentować będą jego dzielnicę przez cały rok najbliższy.

Terminy zebrań wyborczych zostały ustalone jak następuje:

- 20 marca (poniedziałek) — dzielnica pierwsza.
- 27 „ (poniedziałek) — dzielnica druga.
- 3 kwietnia (poniedziałek) — dzieln. trzecia.
- 10 „ (poniedziałek) — dzieln. czwarta.
- 19 „ (środa) — dzielnica piąta.
- 24 „ (poniedziałek) — dzielnica szósta.

Termin zebrania **dodatkowej dzielnicy wyborczej** (siódmej) będzie ogłoszony później.

Wszystkie zebrania odbędą się na Żoliborzu w **nowej sali Osiedla przy ul. Suzina** (Cieszkowskiego). Początek zebrań o godz. 19. Przychodzić na zebranie należy punktualnie, biorąc ze sobą **książeczkę członkowską**. Przed wejściem na salę każdy z przybywających winien się podpisać na liście obecności.

Uchwały Walnego Zgromadzenia

Przewidziane na koniec ubiegłego roku Walne Zgromadzenie Delegatów odbyło się 5 lutego b. r. i było poświęcone przede wszystkim zagadnieniom ustawodawstwa wewnętrznego naszej Spółdzielni, oraz planowi pracy na rok bieżący.

W zebraniu wzięło udział 32 delegatów, w tym 26 od dzielnic i 6 przedstawicieli instytucji członków W. S. M. Nie przybyło na zebranie 17 delegatów, ustąpiło w międzyczasie 3 delegatów.

Po bardzo szczegółowej dyskusji uchwalono nowe regulaminy Walnych Zgromadzeń Delegatów i Zebrań Dzielnicowych członków Spółdzielni, oraz gruntownie przerobiony regulamin Rady Nadzorczej.

Walne Zgromadzenia delegatów odbywać się będą normalnie dwa razy do roku: jedno sprawozdawcze w maju, poświęcone zatwierdzeniu bilansu i sprawozdania za rok ubiegły, oraz przeprowadzeniu wyborów uzupełniających do Rady Nadzorczej i Zarządu; drugie — programowe w grudniu, poświęcone omówieniu planu pracy na rok następny, zatwierdzeniu budżetów, oraz zmianom w regulaminach wewnętrznych Spółdzielni. Regulamin nakłada na Zarząd obowiązek ogłoszenia drukiem sprawozdania z działalności W. S. M. z roku ubiegłego najpóźniej w maju, ogłaszania wniosków przygotowanych na Walne Zgromadzenie w „Życiu W. S. M.”, ustala ściśle przepisy co do prowadzenia obrad i pobierania uchwał przez Zgromadzenie.

Regulamin zebrań dzielnicowych ogłaszamy całkowicie w nrze bieżącym „Życia W.S.M.”. Uzupełnia on odpowiednie przepisy Statutu, ustala, że zebrania dzielnicowe mogą pobierać uchwały w formie dezyderatów pod adresem władz Spółdzielni oraz instytucji współpracujących z W. S. M. na terenie Osiedla. Dezyderaty winny być rozpatrzone na najbliższych posiedzeniach władz Spółdzielni.

W regulaminie Rady Nadzorczej zostały ściśle określone kompetencje Rady, która jest uprawniona między innymi do ustalania przepisów i zmian w przepisach korzystania z mieszkań, zasad obliczania czynszów, zasad przyznawania ulg przy spłacie wkładów mieszkaniowych, wszelkich rygorów i kar za nieprzestrzeganie przepisów korzystania z mieszkań i wszelkich innych regulaminów nie zastrzeżonych dla Walnego Zgromadzenia delegatów. Do kompetencji tego ostatniego należą prócz Statutu Spółdzielni regulamin Walnych Zgromadzeń, Rady Nadzorczej, regulamin przydziału mieszkań i regulamin samorządu lokatorskiego. — Dalej regulamin Rady Nadzorczej określa szczegółowo zakres czynszów Prezy-

djum Rady, Komisji Rewizyjnej i Komisji Gospodarczej. Rada Nadzorcza może powoływać ponadto inne komisje stałe lub doraźne o zakresie czynności każdorazowo określanym. Rada Nadzorcza w pełnym składzie odbywa swe posiedzenia przynajmniej raz na kwartał.

W związku z regulaminem zebrań dzielnicowych przyjęto jeszcze uchwałę zobowiązującą Zarząd do ogłaszania tych zebrań nie tylko w „Życiu W. S. M.” i biurze Spółdzielni, ale również i na klatkach schodowych zainteresowanych kolonij, oraz w lokalach współpracujących z W. S. M. na terenie Osiedla instytucji społecznych.

W regulaminie przydziału mieszkań wprowadzono zmianę do § 3, upoważniająca Zarząd do zwrotu wkładu mieszkaniowego zwalnającemu lokal członkowi Spółdzielni w terminie nie przekraczającym **sześciu miesięcy od daty zwolnienia mieszkania**. Zostało skreślone ograniczenie (§ 10 regulaminu), uzależniające prawo do mieszkania od posiadania przez członka Spółdzielni przynajmniej 5 punktów płatniczych. § 13 uzupełniono przepisem, stosowanym już w praktyce przez Zarząd Spółdzielni, mówiącym o tem, że życzenie członka co do przydziału tego, a nie innego mieszkania jest uwzględniane w kolejności posiadanych przez kandydata punktów płatniczych i społecznych. W § 17 złagodzono warunki sublokatorstwa. Jest ono nadal dopuszczalne tylko za zgodą Zarządu. Sublokator musi być członkiem Spółdzielni, ale niekoniecznie dłużej niż 6 miesięcy. Udział swój może również spłacać ratami.

W związku z powyższymi zmianami w regulaminie przydziału mieszkań Walne Zgromadzenie powzięło następujące uchwały:

„Walne Zgromadzenie delegatów poleca Zarządowi, aby w każdym poszczególnym wypadku troskliwie rozważył sytuację finansową wyprowadzającego się lokatora i w razie potrzeby **jaknajszybciej** wypłacił należny mu wkład mieszkaniowy”.

Prócz tego **po miesiącu od daty rozwiązania umowy najmu** nie zwrócona byłemu lokatorowi część wkładu mieszkaniowego podlega oprocentowaniu w wysokości 6% w stosunku rocznym.

Plan pracy Spółdzielni w roku bieżącym został również omówiony bardzo szczegółowo.

W rezultacie przyjęto prawie jednogłośnie następujące uchwały (łącznie z wprowadzonymi uzupełnieniami i poprawkami):

I. Walne Zgromadzenie delegatów Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej stwierdza, że najważniejszym zadaniem władz Spółdzielni w roku 1933 jest dalsza akcja o uzyskanie dla Warszawskiej Spółdzielni Mieszkani-

wej i spółdzielczości mieszkaniowej wogóle wydatnego obniżenia kosztów pożyczek budowlanych, aby tem samem umożliwić zniżkę komornego, którego obecna wysokość przekracza możliwości płatnicze lokatorów.

Członkowie Spółdzielni nie są w stanie uzupełnić wkładów mieszkaniowych do wymaganych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Ministerstwo Skarbu 20% kosztów budowy i dlatego też dla spłacenia niepomierne ciężkich zobowiązań prywatnych krótkoterminowych należy domagać się zawieszenia płatności pożyczek i procentów od pożyczek Banku Gospodarstwa Krajowego na najbliższe 3 lata, oraz umorzenia zaległych odsetek od kredytów budowlanych.

Należy przeprowadzić tezę, że spółdzielnie mieszkaniowe muszą korzystać z niższego oprocentowania i dłuższego okresu amortyzacji niż spółdzielnie budowlane, zrzeszające członków gospodarczo silniejszych.

Oprocentowanie pożyczek długoterminowych dla Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej nie może przekraczać 2% w stosunku rocznym przy przedłużeniu okresu amortyzacyjnego do 56 lat.

II. Walne Zgromadzenie stwierdza, że Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa jest jedną z nielicznych organizacji w Polsce, która dzięki swej dotychczasowej działalności dostarczyła nowoczesne mieszkania, acz ograniczonych rozmiarów zgorą tysiącu rodzin robotniczych i pracowniczych. Umożliwienie tym rodzinom utrzymania ludzkich, z takim trudem zdobytych mieszkań, stanowi obowiązek władz Spółdzielni. — Dlatego też Walne Zgromadzenie poleca Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółdzielni prowadzić dalej w dotychczasowych rozmiarach akcję pomocy doraźnej mieszkańcom Osiedla na Żoliborzu.

III. Pogłębiająca się z dnia na dzień klęska mieszkaniowa ludności pracującej stolicy wymaga kontynuowania działalności budowlanej Spółdzielni na zasadach, uchwalonych przez Walne Zgromadzenie z czerwca 1932 r.

1) Zarząd Spółdzielni winien podjąć energiczne kroki, celem zrealizowania w roku bieżącym dalszej rozbudowy Osiedla na Żoliborzu przez wybudowanie conajmniej domu B. w VII kolonii, składającego się z 123 mieszkań najmniejszych (jedno, półtora i dwuizbowych).

2) W planie prac przygotowawczych należy uwzględnić uzyskanie zmiany regulacji terenów, położonych pomiędzy II, III i V kol. w ten sposób, aby umożliwić racjonalne rozplanowanie pozostałych budynków, wiążących wszystkie kolonie w jedną harmonijną całość. Na podstawie nowego planu regulacyjnego władze Spółdzielni przygotowują projekty architektoniczne nowych domów mieszkalnych i po-

mieszczeń dla urządzeń społecznych i wychowawczych Osiedla.

3) Zarząd Spółdzielni winien kontynuować przygotowania do budowy osiedli podmiejskich z domów szeregowych niskich o taniej konstrukcji ze zredukowanymi instalacjami i domagać się od władz kredytowania tego typu budownictwa społecznego.

Walne Zgromadzenie stwierdza, że budownictwo małych domków na własność jest niedostępne dla klasy robotniczej i ograniczy się znów do dostarczenia przy pomocy funduszy publicznych mieszkań ludziom zamożnym.

4) Walne Zgromadzenie poleca również Zarządowi dążyć do zrealizowania w roku bieżącym budowy Osiedla robotniczego na Rakowcu, składającego się ze 192 mieszkań półtorazimowych w czterech domach.

IV. Dzisiejsza sytuacja Spółdzielni, oraz ogólna sytuacja spółdzielczości mieszkaniowej wymaga skonsolidowania wysiłków organizacji robotniczych dla utrzymania społecznego budownictwa mieszkaniowego w Warszawie, oraz wywalczenia dla tego budownictwa warunków umożliwiających dalszy jego rozwój. Walne Zgromadzenie poleca Radzie Nadzorczej i Zarządowi utrzymanie nadal ścisłego kontaktu z Radą Związków Zawodowych m. Warszawy, prowadzenia poprzez związki zawodowe akcji propagandystycznej na rzecz przystępowania związkowców do Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i zawierania przez Związki umów wzajemności ze Spółdzielnią.

V. Uznając prowadzone, zarówno bezpośrednio przez Warszawską Spółdzielnię Mieszkaniową, jak i przez instytucję współdziałającą ze Spółdzielnią, prace społeczno - wychowawcze na terenie Osiedla za najważniejszy odcinek pracy Spółdzielni w roku 1933, Walne Zgromadzenie Delegatów wzywa władze Spółdzielni do ich pogłębienia. Zacieśnienie więzi ideowej, łączącej mieszkańców Osiedla Żoliborskiego, jest niezbędnym warunkiem do przezwyciężenia piętujących się przed Spółdzielnią trudności w jej codziennych praktycznych sprawach. Pogłębienie tej więzi jest konieczne dla utrwalenia charakteru społecznego instytucji. Da się to uzyskać tylko przy wzmożeniu akcji społeczno-wychowawczej, prowadzonej dotychczas na terenie Osiedla.

Walne Zgromadzenie Delegatów wzywa władze Spółdzielni do poczynienia wszelkich możliwych wysiłków, w celu skoordynowania i spotęgowania działalności społeczno - wychowawczej:

1. „Szkłanych Domów” w zakresie szerzenia wiedzy społeczno - wychowawczej i kultury muzycznej wśród dorosłych;
2. Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w zakresie wychowania dziecka i młodzieży;

3. Koła Czynnych Kooperatystek w zakresie uświadamiania społecznego i spółdzielczego kobiet;
4. Klubu Sportowego „Marymont” w zakresie sportu;
5. Kina „Zoliborz” w dziedzinie filmowej;
6. „Gospody Spółdzielczej” w zakresie zmiany prowadzenia gospodarstwa domowego; oraz innych instytucji, prowadzących prace społeczno - wychowawcze na terenie Spółdzielni.

VI. Przyjmując za podstawę, że wartość administrowanych przez Warszawską Spółdzielnię Mieszkaniową w roku bieżącym domów wynosi 19.000.000 złotych i przewidywany program budowy drugiego domu VII kolonii, oraz wykończenia robót w pozostałych kolonjach zamknie się przyrostem wartości domów Spółdzielni 1,250,000 złotych, — Walne Zgromadzenie upoważnia Radę Nadzorczą do zaakceptowania okresowych prognoz budżetowych w ciągu pierwszego półrocza r. b. w wysokości nie przekraczającej miesięcznie 1/12 wydatków administracyjnych, przewidzianych globalnie w budżecie na rok 1932.

Po ustaleniu szczegółowych warunków konkursu kredytów budowlanych oraz wyjaśnieniu programu budowlanego, który będzie możliwy do zrealizowania w roku bieżącym, Zarząd Spółdzielni opracuje szczegółowy budżet wszystkich działów gospodarki Spółdzielni na rok bieżący, zarówno w wpływach, jak i wydatkach, oraz przedstawi go do zatwierdzenia bądź na specjalnie w tym celu zwołanym Zgromadzeniu Walnym Delegatów, bądź najpóźniej na dorocznym zebraniu sprawozdawczym w maju b. r.

Reorganizacja Gospody Spółdzielczej

Wiele przyczyn złożyło się na niepowodzenie dotychczasowej akcji Gospody Spółdzielczej w kierunku zorganizowania gospodarstwa domowego mieszkańców Osiedla na zdrowych i nowoczesnych zasadach.

Pragnąc powetować dotychczasowe niepowodzenia i odrobić to, co dotąd zostało stracone, po zreorganizowaniu Rady Nadzorczej, Zarządu i agend Gospody, przystępujemy do żmudnej i ciężkiej pracy.

Wierzmy jednak, że zarówno społeczne poczucie mieszkańców, jak i dobrze zrozumiany ich interes własny ułatwią nam tę pracę. Ze swej strony dokładać będziemy wszelkich starań, aby całkowicie odpowiedzieć wszystkim wymaganiom i życzeniom konsumentów.

Prócz tego przyjęto jeszcze następującą rezolucję:

„Wzywa się władze Spółdzielni do interwencji wśród działaczy samorządowych, związanych ze Spółdzielnią w sprawie uwzględnienia potrzeb Spółdzielni w pracach inwestycyjnych miejskich”.

Polecono również Zarządowi Spółdzielni rozszerzenie kompetencji Komisji Lokalowej, przewidzianej w regulaminie użytkownika lokali w t. zw. części społecznej I kolonii, na wszystkie lokale wynajęte instytucjom społecznym na warunkach ulgowych.

Sprawozdanie Zarządu z działalności społeczno - wychowawczej Spółdzielni w roku 1932 łącznie z preliminarem wpływów i wydatków Funduszu Społeczno - Wychowawczego W. S. M. w roku bieżącym zostało przyjęte do wiadomości również po dość ożywionej dyskusji.

Wyrażono życzenie, aby Zarząd Funduszu Społeczno-Wychowawczego, przyznając subwencje instytucjom działającym na terenie W. S. M. stawiał jako warunek składanie przez te instytucje sprawozdań na zebraniach dzielnicowych W. S. M. dla informowania bezpośredniego członków i dla propagowania swej działalności wśród członków Spółdzielni.

Następnie powzięto następujące uchwały:

„Walne Zgromadzenie zwraca uwagę organizacji społeczno - wychowawczych, działających na terenie W. S. M. na wykorzystanie Wisły dla celów wychowawczych przez urządzenie własnej przystani”.

„Zwraca również uwagę na dużą wartość wychowawczą ogródków działkowych i apeluje o jaknajrychlejsze zajęcie się tą kwestią”.

Obrady trwały od 10 rano z przerwą obiadową przez cały dzień i zostały zakończone o ósmej wieczorem.

Sklep w VII-iej kolonii. Dla wygody mieszkańców VII, VIII i V kolonii W. S. M. został w 17 styczniu b. r. uruchomiony nowy sklep Gospody Spółdzielczej w VII-iej kolonii WSM. Ponieważ założenie sklepu w VII-iej kolonii wypełnia jeden z poważnych braków, nie wątpimy przeto, że sklep spotka się z jaknajprzychylniejszym poparciem ze strony mieszkańców. Ażeby umożliwić zainteresowanym mieszkańcom zaopatrywanie się w nowoutwartym sklepie, są otwarte w godzinach rannych przejścia z VIII i V kolonii.

Jadłodajnia. Jadłodajnia „Gospody Spółdzielczej” w I-iej kolonii zaczęła pracować pod nowym fachowym kierownictwem. W związku z tem została wydatnie podniesiona jakość po-

silków, a zwłaszcza obiadów, które są przyrządzane zawsze na prawdziwym maśle i w warunkach higienicznych.

Na żądanie jadłodajnia wydaje na miejscu lub przesyła do domu **bezpłatnie** próbny obiad. obiady są wydawane w cenie od 70 groszy do zł. 1 gr. 20 — na żądanie mogą być dostarczane do domu.

Dostawa żywności do mieszkań. Pragnąc udostępnić mieszkańcom W. S. M. zaopatrywanie się w mleko, pieczywo i nabiał, zwłaszcza w godzinach rannych, „Gospoda Spółdzielcza” rozpoczęła dostawą tych produktów do mieszkań. Zważywszy, że sklepy są w wielu wypadkach znacznie oddalone od mieszkań i że dokonywanie rannych zakupów jest często utrudnione wskutek dużego natłoku w tych sklepach, nie wątpimy, że inicjatywa nasza spotka się z uznaniem.

Celem zbierania zamówień na dostawę przedstawicielka Gospody obchodzi poszczególne mieszkania.

Abonamenty żywnościowe. Trudności, w jakich znajdują się mieszkańcy naszego Osiedla z powodu zbyt niskich zarobków, dadzą się w pewnej mierze złagodzić drogą zapewnienia sobie na pewien okres czasu niezbędniejszych środków do życia. Do tego celu zmierzają abonamenty żywnościowe, które wprowadza Gospoda Spółdzielcza. Abonamenty te będą obejmowały chleb, mleko, obiady i t. p. Wykupujący abonamenty na pewien okres zgóry (tydzień, miesiąc), poza zrównoważeniem w pewnym stopniu budżetu domowego, będą osiągałi jeszcze korzyść dodatkową w formie udzielonego zgóry rabatu w postaci innych premij, zależnie od życzenia.

A. R.

W sprawie pomocnic domowych

W spółdzielni naszej, oprócz członków i ich rodzin, mieszka spora grupa kobiet, przeważnie młodych w charakterze pomocnic gospodyniom domów, zwanych popularnie „służącymi”.

Członkowie nasi nie wszyscy są socjalistami, lecz nie koniecznie trzeba być socjalistą, by umieć traktować zależnego od nas pod względem materialnym człowieka z takim szacunkiem, jakiego wymagamy dla siebie od naszych zwierzchników.

Nie zawsze jednak pomocnice nasze mogą pochwalić się życzliwym i przyjacielskim stosunkiem do nich swych chlebodawców, a właściwie mówiąc: chlebodawczyń.

W domach, w których gospodyni sama pracuje zarobkowo, żywot takiej kobiety jest znorniejszy, gdyż osoba, będąca sama w zależności od innych i czująca niejednokrotnie tę zależność mocno na własnej psychice, jest względniejsza w stosunku do ludzi jej podległych. Poza to, człowiek pracujący wśród różnorodnych ludzi i mający rozmaite poważne problemy życiowe przed oczyma, nie będzie czynił dramatu z powodu stłuczonej szklanki czy drobnego niedopatrzienia w gospodarstwie. Gorzej jest, gdy „pani domu” „czuwa” ustawicznie nad wykonywaniem pracy, przyczem bardzo stara się o to, by, czasem, dziewczyna ani chwili wolnej w ciągu dnia dla siebie nie miała. Poza to, taka niewolnica domowa jest jakby umyślnie stworzonym narzędziem, na którym można wyrzucić złość za wszystko, co przykrego w życiu chlebodawczynię spotyka. Przyłada jakiej okazji mówi się do takiej przeważnie milczącej ofiary: „Przecież ty zawsze... Prze-

cież ty nigdy... czy ty kiedykolwiek zrobiłaś co dobrze?” i t. p. i t. p. Gdy ustawicznie napadana odważy odezwać się w swojej obronie, wtedy biada jej! Obrzuca się ją stekiem wyzwisk, jak: „kocmołuch, garkotłuk, flondra, wreszcie „wyrzuca się ją na pysk”! Jakże często bez wymówienia i odszkodowania za dwa tygodnie. Wypadki pobicia dziewczyny po twarzy też się zdarzały w naszym Osiedlu.

A gdy przyjdzie niedziela i t. zw. „wychodne”. Co robi z temi kilkoma popołudniowymi godzinami? Idzie na ulicę. Tam spotyka się z różnemi chłopaczyskami i żołnierzami. Kilka-godzinne wałęsanie się po ulicy lub wystawanie w bramach i korytarzach — oto jej rozrywka, a strawą duchową — romansidło w kinie, które pozwala jej na kilka godzin zapomnieć o beztreściwej rzeczywistości, wcielić się na moment w Gretę Garbo lub Norę Ney i pomarzyć o tem, że może i ona kiedyś będzie szczęśliwa z młodzieńcem na wzór bohatera z ekranu.

Wynik tego rodzaju rozrywek. Dziewczyna o większem o sobie mniemaniu (a każda z nich myśli, że jest lepsza od innej), o ile ładna, zaznajamia się ze studentem. Wtedy udaje bonę, wychowawczynię, kuzynkę swoich gospodarzy, byleby nie służącą (fach w jej oczach godny pogardy). Nic dziwnego, że się wstydzi, skoro ciągle słyszy o swoim zawodzie tylko urągliwe powiedzenia, boi się przytem, by jakiś przez drobnomieszczanską matkę wychowany młokos nie wzgardził nią, gdy się dowie, czem jest istotnie. Naiwna, przypuszcza, że on nie wie, z kim ma do czynienia. Wie doskonale i specjalnie na taką poluje i nie odej-

dzie od niej dotąd, dopóki nie przekona się że musi zmykać, gdzie pieprz rośnie.

Wtedy dziewczyna zostaje odarta z marzeń i wiary w lepszą przyszłość, a co gorsza — z troską, co będzie, gdy „Pani” zauważy? Gdy „błogosławiony” stan już ukryć się nie da? Co się dalej dzieje — wiemy. Zbyt bolesne, by powtarzać.

W naszym Osiedlu pracownice domowe mogą być traktowane w sposób wyżej opisany. Pracując w rodzinach, mimowoli wchodzą niejako w skład tych rodzin. Nie powinny czuć się w domu, któremu odają swoje usługi, jako ktoś gorszy, dla którego nie ma się dobrego słowa, kto może tylko się uśmiechać i milczeć. Powinny mieć prawo należenia do „Szklanych Domów” w charakterze członkiń rodzin (za opłatą 50 gr. miesięcznie) domagać się lokalu na popołudnia niedzielne dla zorganizowania klubu, w którym mogłyby bawić się, czytać, tańczyć, znaleźć rozrywki wspólne z innymi mieszkańcami Osiedli.

Koło Czynnych Kooperatystek, jako instytucja kobieca, pracująca na naszym terenie i od dłuższego czasu prowadząca bezinteresownie z powodzeniem biuro pośrednictwa pracy, powinnyby chcąc organizować się pomocnikom domowym przyjść z pomocą w tej akcji. Nie mam na myśli stworzenia instytucji patronackiej, w której różne „paniusie” z wyżyn swego majestatu opiekowałyby się nimi, jak dziećmi w przedszkolu.

Chodzi o to, by organizacja kobieca, mająca kontakt ze wszystkimi innymi miejscowymi organizacjami, poczyniła wstępne ułatwienia kobietom, rozpoczynającym życie zorganizowane, a później dałyby sobie radę same.

Bardzo być może, że taki klub towarzyski byłby zapoczątkowaniem klasowego związku zawodowego pracownic domowych, w którym już możnaby, oprócz życia towarzyskiego zorganizować wszechstronną pomoc wzajemną, doksztalcanie się fachowe oraz ogólne.

Dotychczas niema w Warszawie klasowego Związku Zawodowego Pracownic Domowych. Związek Spożywców, który przyjmuje tego rodzaju pracownice na członkinie, nie ma nawet zorganizowanej sekcji dla nich.

Pomyślcie o tem Pracownice Domowe!

Wystarczy, aby każda z Was, która pragnie na początek zorganizowania się Klubu towarzyskiego przy „Szklanych Domach”, napisała kartkę tej treści: „Chcę być członkinią „Szklanych Domów” i chciałabym należeć do Klubu”. No i naturalnie, należy umieścić pod tem swój podpis.

Kartkę taką należy wrzucić do skrzynki „Szklanych Domów”, wiszącej w Administracji Osiedla. Jeżeli tych kartek zbierze się choćby kilkanaście, będzie to wskazaniem zarówno dla Stow. „Szklane Domy”, jak i Koła Cz. Kooperatystek, że należy Wam pomóc w zorganizowaniu takiego Klubu, który byłby Waszym wspólnym domem od święta. **Lokatorka**

Kryzys a zielona Kanapa

Ob. Wiesław Wohnout napisał w Nr. 3 „Życia W. S. M.” doskonały artykuł: „Wnętrze”. Godzimy się i przyklaskujemy wszystkim jego wywodom.

Jeżeli jednak zaczniemy krytykować, nie dając środków zaradczych — czem brzydotę zastąpić małym albo żadnym kosztem, wzbudzi- my tylko zniechęcenie, albo pogardliwe wzruszenie ramionami, na „nowe” nikogo teraz nie stać.

Do jakiego stopnia sprawa jest aktualna świadczy fakt, że jedna z najnowszych naszych lokatorek powiedziała mi:

— Już się dowiedzieli o mojej zielonej kanapie i opisali ją, ale co ja zrobię, kiedy innej nie mam, a ona ma jeszcze dobre sprężyny... Obraziłam się na nich... (autentyczne!). Słowem ob. W. rozpętał „kanapową burzę”.

Ob. W. traktuje sprawę szeroko, projektuje uruchomienie własnych warsztatów nowoczesnych sprzętów — przystajemy na to z zapalem!!

Ale... jest kryzys, wszyscy o tem wiemy — jakże dobrze!..

Ob. Wohnout rozprawił się dzielnie ze straszliwym przedwojennym kanapskim, porośniętym „zieloną szczecinią pluszu”, tak dzielnie, że nam obrzydził tą zieloną ohydę w czerwone różyczki do ostateczności!

Ale... Obywatelu Wiesławie, przecież my jej nie wyrzucimy na śmietnik, ona ma jeszcze zupełnie „dobre sprężyny”! — a tu... przecież kryzys..

— Co tu począć?.. niema rady.

Otóż jest rada!!

Poszłam kiedyś wieczorem do swojej przyjaciółki w I kol.; w jakim mieszkaniu tego nie powiem, żeby nie robić ploteczki...

Patrzę, a tu w rogu pokoju, wzdłuż dwóch prostopadłych do siebie ścian, stoją dwa tapczany stykając się ze sobą jednym rogami, na nich prześliczne narzuty (można taką czysto lnianą narzutę sprowadzić z warsztatów w Wilnie, Nowogródka czy Bieniakowicach po 15 zł. sztuka). Możeby się tem zajął Klub prop. estetyki i piękna? A może to już zorganizowane?.

W pusty kwadrat, jaki się tworzy w miejscu zetknięcia dwóch tapczanów, wbudowana jest jasna półeczka z prostej sośniny (półki zaczynają się oczywiście dopiero tam, gdzie się kończy

Poradnia higieniczna dla Kobiet

Koło Czynnych Koperatystek zwróciło się przed paru tygodniami do Zarządu Funduszu Społeczno-Wychowawczego W. S. M. z propozycją powołania do życia na terenie naszego Osiedla poradni świadomego macierzyństwa.

Inicjatywa ta zbiegła się w pewnej mierze z intencjami Zarządu Robotn. Tow. Przyjaciół Dzieci, które — jak wiadomo — nie ogranicza swej działalności do bezpośredniej opieki nad dzieckiem, ale interesuje się i stara wpływem swym objąć ogół warunków życia robotniczej rodziny, mających znaczenie dla pomyślnego rozwoju dziecka.

Nie może przeto RTPD przechodzić obojętnie nad takimi zagadnieniami, jak higiena przyszłej matki, eugenika (a więc porady przedślubne), jak rozwój dziecka w łonie matki (a więc higiena ciąży), nie powinno też Towarzystwo odmawiać porady swej tym małżonkom, którzy z uwagi na przyszłość dzieci lub jakich-

kolwiek innych uzasadnionych powodów pragną przyjście dzieci odroczyć lub ilość ich ograniczyć.

Powody te, stanowisko małżonków w sprawie potomstwa omawiać będzie z zainteresowanymi Poradnia Higieniczna dla Kobiet przy RTPD, której otwarcie już zostało ogłoszone. Służyć będzie nowa placówka małżonkom radą i wiedzą zarówno z troską i z uwagi na dobro ewentualnego potomstwa, jak i samych rodziców. Postara się wniknąć i indywidualnie oświetlić w każdym wypadku tę doniosłą kwestję, której nie należy traktować schematycznie i szablonowo, dla wszystkich jednakową przykładając miarę.

Owocność wysiłków nowej Poradni zależy od zaufania, z jakim zwracać się do niej będą zainteresowane, od szczerości i prostoty przedstawiania swej sprawy lekarce-społecznicze, do kierownictwa Poradni powołanej. **I. d.**

Szkolna kolonja zimowa RTPD. w Helenowie

Dnia 7 stycznia b. r. gromadka dzieci (24) naszej szkoły, wraz z trojgiem wychowawców i kucharką, wyjechała na kolonję zimową do Helenowa.

wysokość tapczanów, w dole są „zabudowane” albo stoją na 4 nóżkach).

Na wyższej półce stoi lampka z prostym abażurem, na niższej; z przegródkami, trochę książek, popielniczka i potrzebne drobiazgi. Nad tapczanem lniane makaty.

Całość wygląda nowoczesnie i uroczo. Jestem zachwycona i zdumiona, skąd ona doszła tak szybko do tak ślicznego „siedliska”. I tajemnica się wyjaśnia.

Dwa nowoczesne tapczany to nic innego, tylko owe koszarne zielone kanapki z rozpaczliwie „dobremi sprężynami”, rozparcelowane na odpowiedni sposób, a mianowicie:

„Dostojne” oparcie wyjęte, sztyfty, które się wpycha w głąb kanapy, odpiłowane; po bokach przybite klochowate, niskie nóżki (lepsza byłaby rama na nóżkach), z boku można przytwierdzić jeden z wałków, drugi pozostawić na starym miejscu, oba tapczany przykryć narzutami, twarde miejsca po wyjęciu oparcia wyłożyć poduchami (można wypchać trawą morską), krytymi wileńskimi tkaninami, albo kretonem, nad tapczanami lniana makatka — i już po smartwieniu, a koszt minimalny.

M. Kownacka

Założeniem naszym było:

1) Przeniesienie dzieci z miasta w zdrowe lasy w celu bezpośredniego zetknięcia ich z przyrodą oraz zorganizowanie sportów, jak sanki, narty, łyżwy i wycieczki.

2) Oderwać dzieci na pewien czas od codziennych warunków życia i otoczenia, wyrabiać samodzielność przez pozycie w gromadzie i spełnianie codziennych posług osobistych dla utrzymania w porządku całego pomieszczenia.

3) Budzić instynkty społeczne przez konieczność dostosowania się do współżycia z gromadą.

Pomieszczenie nasze w Helenowie (w Domu Dziecka im. H. Dłuskiej), stanowił oddzielny dom murowany, w którym jedną salkę przeznaczaliśmy na sypialnię dziewcząt i wychowawczyni, drugą na sypialnię chłopców i wychowawcy, trzecia była przeznaczona na jadalnię, salę gimnastyczną, salę zebrani, naukę zbiorową i do przebywania dzieci. Pozatem 2 pokoiki klubowe dla indywidualnej pracy umysłowej dzieci oraz inne lokale na przyrządy sportowe, plecaki, walizki, dalej kuchnia, umywalnia i skanalizowane ubikacje.

Pomieszczenie to naogół było wygodne, tylko źle opatrzone przed zimą, pochłaniało dużo paliwa i wymagało dużo starań, aby zapewnić dostateczną temperaturę.

W organizacji życia kolonji na sen przeznaczaliśmy 9 godzin na dobę, co okazało się więcej niż dostateczne.

Jadło proste, a pożywne, przygotowane przez naszą kucharkę szkolną, obmyślane przy wspólnym

udziale lekarza było smaczne i w ilości dostatecznej, co dało nam w rezultacie do 10 kg. przyrostu wagi u 21 dzieci, po tygodniowym pobycie, mimo zimna i intensywnego ruchu.

Utrzymywanie porządku w lokalu (oprócz mycia podłóg i palenia w piecach), należało do dzieci, z których każde miało po jednym lub parę dyżurów, spełniając je pod nadzorem wychowawcy. Poza tem w programie dnia uwzględniany był czas na wycieczki dzienne i wieczorowe przy księżycu, ślizgawka, którą mieliśmy

blisko domu, saneczkowanie po resztkach śniegu na wydmach okolicznych, gimnastyka, gry umysłowe, rysowanie, głośne czytanie i opowiadanie bajek na dobranoc w łózkach.

Wszelkie zatargi pomiędzy samymi dziećmi, jak i między dziećmi a personelem zafatwało się przez spisywanie ich do t. zw. zeszytu spraw i omawianie na codziennych zebraniach całej kolonii. Naogół zatargów tych było niewiele i życie płynęło pogodnie.

St. Z.

W sprawie akcji o potaniecie opłat za gaz i gazomierze

Na zebraniu dzielnicy IV osiedla W. S. M. (5 kol.), które odbyło się dn. 16. I. b. r. uchwalono jednogłośnie wszcząć akcję za obniżeniem lichwiarskich opłat za gazomierze i gaz. W dyskusji, jaka się na ten temat rozwinęła, zgodnie wypowiadano się przeciw wszelkim próbom, zmierzającym do skierowania tej akcji na drogę petycji, memoriałów, próśb o tańsze gazomierze (po 1,75 zł.) i t. p. Natomiast mocno podkreślano, że jedynie słuszną metodą, prowadzącą do celu jest umasowanie tej akcji przez zwołanie wiecu wszystkich mieszkańców Osiedla W. S. M. na którym zostanie wybrany specjalny komitet do walki z lichwą Gazowni i będą uchwalone nie prośby, lecz żądania, przeciwstawiające się wyzyskowi Magistratu, uprawianemu na konsumentach gazu. Żądania te — jak stałe i mocna podnoszone — winno być poparte zapowiedzią bojkotu gazowego oraz rozszerzeniem akcji na wszystkie spółdzielnie mieszkaniowe na terenie Żoliborza. Uchwalony został przez zebranych jednogłośnie wniosek, wzywający Zarząd „Szl. Domów” do zwołania w terminie dwutygodniowym wiecu wszystkich mieszkańców Osiedla W. S. M.

Termin minął, a wiecu nie było i nic o nim nie słychać. Zarząd „Szl. Domów” zamiast wykonać uchwałę zebrania V kol. robi co innego, wkracza na drogę, przeciw której wypowiedziało się zgóry to zebranie. Została opracowana przez Zarząd ankietą, z którą mają obchodzić mieszkania opiekunowie domowi i zbierać następujące dane: 1) opłata za gazomierz, 2) przeciętna opłata mies. za gaz, 3) czy w mieszkaniu jest wanna?

Nasuwa się pytanie: poco to? Komu to jest potrzebne? — Magistratowi, Gazowni, nam — konsumentom gazu, czy Zarządowi „Szl. Domów”? Wszak Dyrekcja Gazowni wystawia nam i inkasuje co miesiąc od kilku lat rachunki, na których wypisuje takie np. budujące pozycje: za gazomierz 3,75, a zużycie gazu — 3,00 zł. Tylko ktoś złośliwy mógłby Dyrekcję posądzać, że nie jest świadomą tego co czyni! Jeszcze większą złośliwością byłoby, gdyby ktoś usiłował na podstawie tych cyfr przekonywać konsumentów gazu, że są wyzyskiwani.

Magistrat natomiast co rok układa preliminarz budżetowy, do którego z rozczulającą stałością wstawia olbrzymie sumy zysków, wyciskane z zachłanną chci-

wością z szerokich rzesz konsumentów gazu. Pięknie o tem mówi projekt Magistratu, uwidoczniiony w układanym obecnie preliminarzu na nadchodzący rok budż. w dziale Gazowni. Wygląda on tak:

a) ilość gazomierzy	80 000
b) czynsz za gazomierze	4.000.000
c) za zamkn. i powt. otw. gazom.	80.000
d) wydatki na gazomierze: amaryzacja, napr., materiał, dost. etc.	1 008.686

A więc czysty zysk na samych tylko gazomierzach wynosi — 3.000.000 zł. Dla wypuklenia tej prawnie dozwolonej operacji na kieszeniach 80.000 mieszkańców stolicy należy dodać, że cena jednego gazomierza wynosi 100 zł., a każdy konsument gazu płaci przeciętnie zaś w ciągu roku — 51 zł.

Pozostaje zatem tylko możliwość, że ten materiał rzeczowy potrzebny jest Zarządowi „Szl. Domów”. Lecz i w tym wypadku ankietą wydaje mi się rzeczą zbyteczną. Znacznie lepiej, w formie bardziej plastycznej i interesującej może się Zarząd uświadomić w tej materii, jeśli zwoła wiec i posłucha, co mamy na ten temat do powiedzenia.

Krótko mówiąc, ankietą jest zbyteczna, a nawet szkodziła, bo odwraca uwagę od zasadniczej rzeczy, że tylko drogą masowej i bezpośredniej akcji możemy ukrócić wyzysk uprawiany na nas przez Magistrat. Wszelkie papierowe poczynania w tej sprawie należy odrzucić z całą stanowczością.

S. O.

O wykonanie uchwał

Dnia 16. I. 33 odbyło się zebranie sprawozdawcze IV-ciej dzielnicy (V kolonii). Między innymi zapadła jednogłośnie uchwała by w terminie 2 tygodniowym od powyższej daty „Szkłane Domy” zwołały ogólne zebranie wszystkich mieszkańców W.S. M. na Żoliborzu, w celu podjęcia akcji na obniżenie opłat za gaz oraz stałych opłat za gazomierze. Termin już upłynął i zapadła uchwała należy wprowadzić w życie, tembardziej, iż sprawa ta wyszła już poza obręb Żoliborza, gdyż „Gazeta Polska” z dnia 2. II. 33. umieściła artykuł (w sprawie powziętej przez nas decyzji). Oczekujemy na zebranie. Należy zadokumentować, iż zapadłe uchwały wprowadzone są w życie.

St. Sochacki

KRONIKA

W. S. M.

■ Posiedzenia Rady Nadzorczej 27 stycznia i 1 lutego

Dwa ostatnie posiedzenia Rady Nadzorczej były poświęcone przede wszystkim przytowaniu wniosków na Walne Zgromadzenie Delegatów. Zaakceptowano projekty nowych regulaminów Walnych Zgromadzeń, zebrania dzielnicowych i Rady Nadzorczej Spółdzielni, ustalono projekt zmian w regulaminie przydziału mieszkań.

Zatwierdzono zmiany w przepisach korzystania z mieszkań. Wszystkie projekty zostały uprzednio przygotowane przez specjalną Komisję Regulaminową Rady łącznie z Zarządem Spółdzielni.

Przedyskutowano bardzo szczegółowo przedstawiony przez Zarząd projekt budżetu Spółdzielni na rok bieżący uwzględniający wpływy i wydatki we wszystkich działach naszej gospodarki. Wobec tego jednak, że zobowiązania Spółdzielni wobec Banku Gospodarstwa Krajowego i warunki przeprowadzenia konwersji pożyczek nie zostały jeszcze wyjaśnione ostatecznie Rada postanowiła narazie przestawić Walnemu Zgromadzeniu tylko prowizorium budżetowe, udzielając jednocześnie Zarządowi wskazówek co do dalszego budżetu i zmian w jego układzie.

Ustalono zgodnie z wskazaniami Statutu podział na dzielnice w roku bieżącym.

Upoważniono Zarząd do ostatecznego zawarcia umowy ze Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni Mieszkaniowych i Budowlano - Mieszkaniowych w sprawie autonomii spółdzielczości mieszkaniowej w ramach Związku.

Postanowiono zgłosić przystąpienie W. S. M. w charakterze członka do Spółdzielni Pożyczkowo - Oszczędnościowej „Pomoc Wzajemna”, oraz upoważnić Zarząd do zawarcia z tą ostatnią umowy na udzielanie pożyczek pod zastaw książeczek członkowskich tym z pośród członków Sp-ni, którzy znajdują się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji materialnej.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie Komisji Gospodarczej Rady o odbytem przyjęciu komisyjnym robót wykonanych przez S. P. B. (III kolonji i bud. C w IV kolonji).

Załatwiono sprawę przydziału nowych lokali instytucjom społecznym (Pomoc Wzajemna, K. C. K., Gospoda Spółdzielcza, S. P. B., Klub Sportowy „Marymont”). Akceptowano warunki podnajmu lokalu po S. P. B. w II kolonji na aptekę.

Przyjęto do wiadomości rezygnację ze stanowiska członka Rady ob. A. Burkota, wyrażając szczerą podziękowanie za dotychczasową pracę dla Spółdzielni. Stwierdzono wygaśnięcie mandatu St. Przybyszewskiego zgodnie z przepisami regulaminu Rady.

Osiedle W. S. M.

■ Wykończenie teatru.

Nowa sala teatralno-kinowo-odczytowa w dobudowanej części kotłowni przy ul. Suzina (Cieszkowskiego) jest

już na ukończeniu. Dzięki subwencji, uzyskanej przez „Teatr im. Stefana Żeromskiego” od Banku Gospodarstwa Krajowego, sala została zaopatrzona w częściowo ruchomą podłogę wg. projektu arch. Szymona Syrkusza. Pozwoli to na urządzenie sceny i widowni w różnych częściach sali, zgodnie z wymaganiami nowoczesnego teatru. Otwarcie teatru nastąpi w marcu r. b. Z początkiem tego miesiąca sala będzie oddana również do użytku naszych instytucji społecznych. W nowej sali będą się odbywać zebrania dzielnicowe członków W. S. M.

■ Dom, Osiedle, Mieszkanie.

Miesięcznik „Dom, Osiedle, Mieszkanie”, wydał numer specjalny poświęcony Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i zawierający poza artykułami omawiającymi działalność W. S. M. szczegółowy katalog, wraz z planami, mieszkań Osiedla na Żoliborzu.

Na mocy uchwały Zarządu zeszyt D. O. M. został rozesłany za pokwitowaniem wszystkim członkom W. S. M., posiadającym całkowicie wpłacony udział. Roznosi-ciele pisma - upominka spotkali się w niektórych mieszkaniach ze szczególnym przyjęciem. Mimo zapewnień, że nr. grudniowy D. O. M. dostarczony jest **bezpłatnie**, niektórzy „przezorni” nasi współobywatele kategorycznie odmówili przyjęcia pisma, dopatrując się złośliwego podejścia ze strony administracji, która — jak oświadczyli — „dzisiaj nas darzy, a jutro ściągnie należność. powołując się na pokwitowanie”.

Bezradny wobec tej — zaiste — przesadnej ostrożności i ubliżającej nam wszystkim nieufności w stosunku do własnej instytucji, Zarząd W. S. M. komunikuje, że grudniowy nr. D. O. M. jest w dalszym ciągu do dyspozycji członków W. S. M., którzy się poń zgłoszą do Administracji.

Stow. „Szkłane Domy”

■ Akcja gazowa.

Na skutek wezwania delegatów V kol. w sprawie zwołania zebrania dotyczącego wspólnej akcji o niższe opłaty za gaz i gazomierze, Prezydium Zarządu Stow. „Szkłane Domy” rozesłało ankietę poszczególnym delegatom kolonijnym. Ankiet ta oparta na faktycznych danych da możliwość rzeczowego wystąpienia w tej sprawie do odpowiednich czynników. Zakończenie ankiety wyznaczone jest na 2 lutego, a ogólne zebranie w tej sprawie będzie zwołane w najbliższym czasie

■ Koncert Podhalański.

Komisja muzyczna łącznie z Klubem Propagandy Estetyki i Piękna zorganizowała ciekawe produkcje góralskie, korzystając z pobytu w Warszawie kapeli góralskiej znanego w Zakopanem Jaśka Obrochty, powracającej po tournée propagandowym z zagranicy. W kon-

cercie wzięły udział poza kapelą dwie góralki tancerki oraz znani przewodnicy taternicy, którzy wykonali szereg tańców i pieśni.

Słowo wstępne o sztuce Podhala wypowiedział inż. Mierczyński.

Sala zapelniona.

■ Odczyty.

Dnia 9 lutego przy szczelnie wypełnionej publicznością sali I-jej kol. odbył się odczyt dr. Marji Ossowskiej n. t. „Charaktery ludzkie”.

Z inicjatywy **Esperanto Klubu „Vitraj Domoj”** zorganizowany został w niedzielę d. 12 b. m. poranek, na którym p. Kola Ajayi (Murzyn z Liberji) opowiedział o życiu ludów czarnych w Afryce i Ameryce, odśpiewał piosenki murzyńskie i wyświetlił kilkadziesiąt przezroczycy, ilustrujących pogadankę, wygłoszoną w języku międzynarodowym. Odczyt, pytania publiczności i odpowiedzi prelegenta tłumaczył ob. Al. Hartman.

Foto-Klub zorganizował w d. 16 b. m. ilustrowaną przezrociami prelekcję inż. Marjana Dederki n. t. „Historji Fotografji”.

■ Klub Propagandy Estetyki i Piękna.

W ostatnich dniach karnawału, dnia 25 lutego r. b. Klub urządził zabawę kostjumową „Pożegnanie Karnawału”, urozmaiconą licznymi niespodziankami (tylko pięć piękna będzie miała prawo wejścia na salę w maskach).

Zarząd Klubu P. E. i P. podaje do wiadomości, że po dłuższych petraktacjach z Zarządem Świetlicy dawnego Klubu Kobiet udało się pracę tych klubów uzgodnić i utworzyć jeden klub. Jedną z sekcji będzie Koło Kobiet, które w sprawach, dotyczących ich wyłącznie, będą miały do dyspozycji jeden dzień w tygodniu, w sprawach ogólnych podlegają regulaminowi Klubu. Zarząd Klubu do czasu nowych wyborów kooptował ob. J. Święcicką, która będzie wyrazicielką woli Koła Kobiet.

Jednocześnie Klub P. E. i P. kontynuując myśl założenia kursów sztuki stosowanej, w myśl projektu przedstawionego przez Zarząd na konferencji przed kilku miesiącami, po porozumieniu się w tej sprawie z Kołem Czynnych Kooperatystek oraz po uzyskaniu odpowiedniego lokalu otwiera z dniem 15 lutego kursy niektórych dziedzin pracy kobiecej pod kierunkiem fachowców. (w sprawie tej wszyscy mieszkańcy osiedla otrzymają specjalne zawiadomienia). Prowadzenie tej pracy Zarząd Klubu powierza Kołu Kobiet. Jednocześnie organizują się warsztaty pracy kobiecej. Informacje od 10—12 i 17, 30—19 w przyziemiu IV kol.

■ **Klub filatelistyczny** grupuje w swych szeregach miłośników filatelistyki, zbieraczy widoków, monet, pieniędzy papierowych i t. p. Przy Klubie istnieje kółko młodzieży. Mając na uwadze zamiłowanie chłopców do zbierania znaczków, celem rozszerzenia ich wiedzy z zakresu geografji i historii, urządzi się pogadanki i konkursy, które opracowują chłopcy sami.

Wiele przyjemności mają również i starsi zbieracze,

spędzając wieczory przy wspólnej zamianie znaczków i rozważaniu różnych kwestyj fachowych. W najbliższym czasie Klub przystępuje do nawiązania drogą korespondencji kontaktu ze zbieraczami zamiejscowymi i zagranicznymi oraz zamierza wydawać własny „Biuletyn filatelistyczny”.

Zebrania członków Klubu odbywają się w każdą sobotę o godz. 7 wiecz. w I kol m. 81.

Kino Żoliborz

Frekwencja w kinie Żoliborz przedstawia się jak następuje:

R O K	P R O G R A M Y				
	popołudniowe		wieczorowe		Razem
	dz. i mł.	dorostych	dz. i mł.	dorostych	
1930	1978	244	18	1425	3665
1931	11696	1647	130	11605	25078
1932	15677	2462	123	18667	36929
Razem	29351	4353	271	31697	65672

Kino było czynne w 1930 roku w m-cach: wrzesień, październik i pół grudnia.

W 1931 przez cały rok prócz lipca i sierpnia.

W 1932 czynne cały rok (w miesiącach lipcu i sierpniu nie wyświetlano programów dla dzieci).

Oddział R.T.P.D. na Żoliborzu

■ Pokaz sprawozdawczy Szkoły.

W dn. 5 b. m. Szkoła R. T. P. D. zorganizowała zebranie sprawozdawcze z półrocznej pracy w szkole, poprzedzone pokazem inscenizacji oraz rytmiki dzieci ze szkoły i świetlicy celem zaznajomienia rodziców z temi działaniami pracy dzieci.

Po pokazie odbyło się zebranie przy b. licznych udziałach rodziców dzieci z II, III, IV, V i VI-go oddziałów. Po zagajeniu przez przewodniczącego R. T. P. D., kierownik szkoły St. Zem's zdał sprawozdanie z całokształtu nauczania i osiągniętych rezultatów, oświetlając metody wychowawcze i stanowiący planową całość system nauczania i osiągniętych rezultatów, następnie ob. Jan Wesołowski i nauczycielka rysunków ob. Piotrowska zreferowali sprawy kształcenia artystycznego, ob. F. Zelcer mówiła o zaznajamianiu dzieci z rzeczywistością warsztatami pracy przez organizowanie zajęć dzieci w zakładach rzemieślniczych sympatyków szkoły, wreszcie Z. Beckerowa podkreśliła konieczność zblizania dzieci z naturą przez organizowanie kół młodocianych miłośników przyrody. Po wyrażeniu przez obecnych uznania dla działalności Szkoły, przewodniczący zebrania mec. Działelowski zaapelował do rodziców o liczniejszy udział w pracach Opieki Szkolnej oraz wpłacania składek. Fundusz gromadzony przez Opiekę umożliwi dożywianie i dostarczenie odzieży znacznej ilości najuboższej dziatwy.

■ **Zebrania oddziałowe rodziców**, które odbyły się w następnym tygodniu po pokazie, poświęcono omówieniu spraw nauczania i wychowawczych w poszczególnych oddziałach, jak również udzielanie indywidualnych wiadomości z postępów i zachowania się dzieci.

■ **Przedszkole** łącznie z I-ym Oddziałem Szkoły zorganizowało dn. 6 b m. ogólne zebranie rodziców. Kie-

rowniczka, ob. Ir. Tkaczyńska, omówiła całokształt prac Przedszkola, wychowawczynie ob. Działełowska i Kuźmicka — zajęcia i zabawy poszczególnych grup. O higienie szkolnej i stanie zdrowia referował dr. A. Landy. Wywiązała się ożywiona dyskusja, poczem wobec niewyczerpania porządku dziennego postanowione sprawę nauczania w oddz. I-A i I-B odłożyć do następnego zebrania.

KOMUNIKATY

W. S. M.

● Zebranie dzielnicowe III kolonji.

Zebranie dzielnicowe członków W. S. M. mieszkańców III kolonji odbędzie się we wtorek dn. 21 lutego o godz. 18,30 w sali I-jej kolei.

Na porządku dziennym zebrania: 1) Opłaty za gaz, 2) Centralne ogrzewanie, 3) Roboty porządkowe na ulicach i dziedzińcach.

● Wolne mieszkania.

Zarząd Spółdzielni podaje do wiadomości członków, że w związku z wypowiedzeniem mieszkań przez dotychczasowych lokatorów są przydzielane obecnie podane niżej mieszkania trzy oraz trzy i pół izbowe:

- W I kolonji: Nr.Nr. 21, 60, 62 i 79
 „ II „ : Nr.Nr. 55, 59, 60
 „ III „ : Nr.Nr. 36 i 37
 „ IV „ : Nr. 241
 „ V „ : Nr.Nr. 121, 141, 145.

Czynsz miesięczny w granicach od 102 do 177 złotych. Szczegółowe informacje w biurze Spółdzielni.

● Regulamin Zebran Dzielnicowych członków WSM.

§ 1. Zgodnie z § 14 Statutu Spółdzielni, Rada Nadzorcza w styczniu każdego roku ustala podział członków Spółdzielni według dzielnic. Podział ten winien być ogłoszony w lokalu Spółdzielni oraz w „Życiu W. S. M.” najpóźniej do 15 lutego.

Przy ustaleniu dzielnic Rada Nadzorcza winna przewidzieć dodatkową dzielnicę wyborczą dla członków, którzy nie mogli wziąć udziału w zebraniu wyborczym swojej dzielnicy.

§ 2. Dzielnicowe zebrania mogą być wyborcze i informacyjne.

§ 3. Dzielnicowe zebrania wyborcze odbywają się w ciągu marca i kwietnia każdego roku.

Na zebraniu tem Zarząd Spółdzielni składa sprawozdania z działalności Spółdzielni i ogólny plan pracy na rok bieżący.

§ 4. Dzielnicowe zebranie informacyjne ma prawo zwoływać Zarząd Spółdzielni w każdym terminie z własnej inicjatywy, na mocy uchwały Rady Nadzorczej, oraz na żądanie 50 członków lub 5 delegatów Spółdzielni.

Żądanie takie winno być zgłoszone na piśmie z podaniem przedmiotu obrad.

Zarząd jest obowiązany wówczas zwołać zebranie w ciągu miesiąca od daty otrzymania zgłoszenia.

§ 5. W razie zaniedbania przez Zarząd zwołania w przewidzianym statutowo terminie dzielnicowych zebrań wyborczych, zebrania te winna zwołać Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy lub na żądanie Związku Rezyzyjnego.

§ 6. Terminy i miejsce zebrań dzielnicowych winny być ogłoszone conajmniej na 7 dni naprzód. Zwołuje zebranie dzielnicowe Zarząd za pomocą ogłoszeń w lokalu Spółdzielni i „Życiu W. S. M.”. Zwołane w ten sposób zebranie dzielnicowe jest prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków.

§ 7. Na zebraniach dzielnicowych zgodnie z § 13 Statutu przewodniczy delegat Rady Nadzorczej Spółdzielni. Wszyscy członkowie podpisują się na liście obecności. Przewodniczący zaprasza za zgodą zebranych dwóch asesorów i sekretarza, którzy stanowią jednocześnie Komisję Skrutacyjną dzielnicowego zebrania wyborczego.

§ 8. Każdy z obecnych na dzielnicowym zebraniu wyborczym członków Spółdzielni ma prawo zgłaszania kandydatów na delegatów na Zgromadzenie Walne. Kandydatem może być każdy członek Spółdzielni. Przy zgłaszaniu każda kandydatura winna być umotywowana. Ustaloną w ten sposób listę kandydatów ogłasza przewodniczący przed przystąpieniem do głosowania.

Liczbę delegatów na Walne Zgromadzenie z danej dzielnicy określa się przez podział liczby obecnych przez dzielnik wyborczy z odrzuceniem ułamka.

§ 9. Głosowanie na delegatów jest tajne. Wybory odbywają się przez wywoływanie obecnych na zebraniu członków z listy obecności przez przewodniczącego i składanie kartek wyborczych do prezydium zebrania. Każdy z głosujących wypisuje na kartce trzy nazwiska kandydatów. Złożone głosy są obliczane przez asesorów, którzy pierwsi składają swe głosy. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali największą ilość głosów, nie mniej jednak, niż wynosi podwójny dzielnik wyborczy. O ile kandydatów, którzy otrzymali wymaganą ilość głosów jest mniej niż wynosi liczba delegatów, zostaje zarządzane głosowanie ściślejsze, pomiędzy kandydatami, którzy otrzymali mniejszą ilość głosów. Przy głosowaniu ściślejszem każdy wypisuje na kartce wyborczej taką ilość, z pośród pozostałych zgłoszonych, a jeszcze nie wybranych kandydatów, jaka podlega wyborowi dodatkowemu.

§ 10. Czynne prawo wyborcze ma każdy członek Spółdzielni.

Prawo to może członek wykonać tylko osobiście i tylko raz jeden na zebraniu swojej dzielnicy lub innej, o ile na tydzień przed terminem zebrania swojej dzielnicy złoży pisemne zawiadomienie w biurze Spółdzielni z podaniem wybranej przez siebie innej dzielnicy.

§ 11. Uchwały na zebraniach dzielnicowych zapadają w formie dezyderatów pod adresem władz Spółdzielni (Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza, Zarząd), oraz instytucji współpracujących ze Spółdzielnią.

Dezyderaty winny być rozpatrzone na najbliższych posiedzeniach władz Spółdzielni.

§ 12. Na zebranie dzielnicowe obowiązany jest Zarząd Spółdzielni delegować swego przedstawiciela.

§ 13. Z przebiegu zebrania dzielnicowego spisuje sekretarz protokół z podaniem treści przyjętych uchwał, oraz szczegółowych wyników głosowania przy wyborze delegatów. Protokół podpisują przewodniczący zebrania, asesorowie i sekretarz.

● **Uzupełnienie i zmiany w przepisach korzystania z mieszkań.**

Zmiany w przepisach korzystania z mieszkań stanowią zgodnie ze statutem i regulaminami Spółdzielni zakres kompetencji Rady Nadzorczej. Mocą uchwały Rady z dnia 27 stycznia zostały wprowadzone następujące uzupełnienia i zmiany w przepisach:

W § 1 dodano na końcu ustęp treści następującej: „Przy określaniu opłat (za ogrzewanie centralne) może być również przyjęty pod uwagę współczynnik zużycia ciepła, ustalony na podstawie wskazań liczników”.

§ 2 otrzymuje brzmienie: „Umowa najmu zawiera się na czas życia lokatora. Lokator jednak ma prawo wypowiedzieć ją w każdym czasie za trzymiesięcznym wypowiedzeniem na koniec kwartału kalendarzowego. Lokator winien jest wówczas zwolnić lokal na 3 dni przed upływem terminu wypowiedzenia. Jeśli tego nie uczyni, jest odpowiedzialny za komorne w następnym miesiącu. Niedotrzymanie terminu wypowiedzenia powoduje odpowiedzialność lokatora za komorne w ciągu trzech miesięcy. Cofnięcie wypowiedzenia może nastąpić tylko za zgodą Zarządu Spółdzielni”.

Ustęp końcowy § 7 otrzymuje brzmienie następujące: „W razie zwolnienia mieszkania, wkład winien być zwrócony lokatorowi na jego żądanie w ciągu sześciu miesięcy od daty rozwiązania umowy najmu”.

Terminy zwrotu wkładu wyznacza Zarząd po przeprowadzeniu rozliczenia z tytułu należności lokatora za zaległe komorne, koszt odnowienia mieszkania i t. p. Przy wyznaczaniu terminów Zarząd bierze pod uwagę zgodnie z wskazówką Walnego Zgromadzenia, sytuację materialną członka. Po miesiącu od daty rozwiązania umowy najmu niezwrócona część wkładu podlega oprocentowaniu w stosunku 6% rocznie.

„Zaległość komorniana, niezapłacona przez lokatora do końca danego miesiąca, podlega, niezależnie od rygorów § 5, oprocentowaniu w wysokości 1% miesięcznie za każdy rozpoczęty nowy miesiąc”.

W § 15 dodany został ustęp drugi treści następującej: „Spółdzielnia ma prawo zarówno dezynsekcję, jak odkażenie mieszkania przeprowadzić na koszt lokatora”

Osiedle W. S. M.

● **Delegacja** I kolonii zmieniła lokal dyżurów i przyjmuje interesantów we wtorki od 18 do 19-ej w biurze „Szkłanych Domów”. Czwarta klatka schodowa, mieszkanie Nr. 32.

● **Ubezpieczenie od kradzieży i pożaru.**

Coraz częściej zdarzają się na Żoliborzu wypadki okradania mieszkań i najbardziej skomplikowane zamki nie zabezpieczają nas przed złodziejami, którzy mają sposoby na ich otwieranie.

Obawa o utratę mienia zmusza nas do stałego czuwania, ogranicza bardzo swobodę opuszczania mieszkań, naraża na ciągły niepokój. Nawet najbardziej pilnowane mieszkania bywają okradane, gdyż złodzieje potrafią upatrzyć chwilę, kiedy czujność nasza osłabnie.

Równie, a nawet jeszcze bardziej groźnym niż kradzież, jest niebezpieczeństwo pożaru, który może powstać wskutek krótkiego spięcia przewodników elektrycznych, wybuchu gazu, od choinki i z wielu innych przyczyn, które trudno przewidzieć. W naszej Spółdzielni już było kilka wypadków pożaru z których ostatni zdarzył się w VIII kolonii od choinki.

Jedynym środkiem na uniknięcie nieszczęścia, jest ubezpieczenie ruchomości domowych na wypadek kradzieży i ognia, za co opłaty roczne są stosunkowo nieznaczne.

Pragnąc ułatwić swym członkom zawieranie ubezpieczeń Komisja Administracyjna uzyskała korzystne warunki umowy z Towarzystwem Ubezpieczeń „Polonia” Sp. Akc.

Informacje i przyjęcie ubezpieczenia załatwia biuro „Szkłanych Domów” w I kolonii m. 82 wyłącznie w środy od godz. 18 do 19-ej.

● **Opłata za psy.**

Ustalona przez Komisję Administracyjną Osiedla opłata za psy została uchwałą Rady Nadzorczej Spółdzielni obniżona do zł. 1,50 miesięcznie pobieranych łącznie z komornem. Lokatorzy, którzy nie podpisali odpowiednich deklaracji, nie mają prawa trzymania psów i sprawy ich będą skierowane na najbliższe posiedzenie Komisji Dyscyplinarnej.

● **Kary za spóźnienie meldunków.**

Kilkanaście osób z Osiedla zapłaciło grzywnę od 5-ciu do 25-ciu złotych za niezgłaszanie meldunków w terminie. Zwracamy uwagę, że jeśli lokatorzy główni nie będą przestrzegać przepisów meldunkowych, to grozi im taka sama kara. Opłaty z tego tytułu przypadają na rzecz Magistratu, który zgłasza wnioski do Starostwa o ukaranie.

Przypominamy najważniejsze szczegóły z przepisów:

1) Każdy kto przebywa w mieszkaniu dłużej, niż 3

dni, musi być zameldowany przed upływem następnych 24 godzin. Czwartego dnia prowadzący meldunki w Osiedlu powinien otrzymać zgłoszenie zamieszkania, albo zielone karty zameldowania od osób, które mają poza Warszawą, albo w innym domu w Warszawie mieszkanie, a w Osiedlu przebywają czasowo.

2) Kto opuścił mieszkanie w Osiedlu i przeniósł się do innej miejscowości, albo do innego domu, nawet w obrębie Osiedla, powinien złożyć prowadzącemu meldunki w ciągu 24 godzin od chwili opuszczenia mieszkania wymeldowanie.

Osoby, które podlegają obowiązkowej służbie wojskowej, a do tych zalicza się: mężczyzn od 1 września tego roku, w którym kończą 18 rok życia, szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia, ponadkontyngentowych bezterminowo, — obowiązane są zgłaszać wyjazdy trwające ponad 2 miesiące na kartkach zielonych z paskiem, a na zielonych bez paska — powroty.

Osoby zameldowane na zielonych kartkach powinny przy wyjeździe zgłosić się do biura i zawiadomić osobiście o opuszczeniu lokalu

Odpowiedzialność za wszystkie osoby, wprowadzające się, albo opuszczające lokal ponosi lokator główny, który podpisuje się w rubryce 16-tej na zgłoszeniach, a w 15-ej na kartkach i doręcza kartki prowadzącemu meldunki.

Uprowadzamy lokatorów głównych, że wobec odpowiedzialności karnej, ciążyącej na prowadzących meldunki, za nieterminowe zgłoszenia, nie będziemy odczuwać, ani prolongować przepisami określonych terminów.

Kto z lokatorów czwartego dnia nie zamelduje przybyłych do niego osób, albo następnego dnia po wyjeździe nie wymelduje osób, które opuściły jego lokal, za tego prowadzący meldunki sam kartki wypełni. W tym wypadku lokator główny będzie zawsze ukarany.

Wobec obostrzenia kontroli przez Wydział Ewidencji Ludności nie będziemy wysyłać jak dotychczas wezwań, a tylko sporządzać meldunki w czasie określonym ustawą.

Kartki wszystkich wzorów wydają dozorczy za zwrotem 10 gr. za kartkę.

● **Opłaty za garażowanie.**

Za przechowywanie motocykli w garażu prowizorycznym w I kolonji obowiązuje członków W. S. M. opłata w wysokości 6 zł. miesięcznie, za garażownie aut — opłata 20 złotych miesięcznie. Dach, ściany i dojazd do garażu zostaną przez Administrację naprawione.

● **Liczniki ogrzewania centralnego w I kolonji.**

W budynkach A, B₁ i B₂ I kolonji w mieszkaniach od numeru 77 do 108 zostały zainstalowane liczniki ciepła, które wskazują rzeczywiście zużyte ciepło przez lokatora. (Podobnie jak liczniki gazu i światła) — W końcu sezonu ogrzewania nastąpi rozrachunek pomiędzy lokatorami, a administracją Spółdzielni, przy czym w razie jeśli koszt zużycia ciepła przekroczy normalną opłatę ustaloną dotychczas ryczałtowo w stosunku do każdego mieszkania, wówczas lokator będzie musiał pokryć tę

nadwyżkę, w razie zaś gdy zużycie ciepła będzie mniejsze, wówczas różnicę zaliczy się na korzyść lokatora.

Licznik ma więc na celu:

1. Obciążenie mieszkańców kosztami ogrzewania sprawiedliwie wg. rzeczywistości zużytego ciepła.

2. Umożliwienia mieszkańcom indywidualnego oszczędzania ciepła (podobnie jak oszczędzają światło czy gaz) przez zamykanie grzejników w czasie wietrzenia, uszczelnienie drzwi i okien, przymyknięcie grzejników na czas nieobecności w mieszkaniu czy też, gdy w mieszkaniu jest dostatecznie ciepło.

● **Przeciekanie wody.**

Administracja przypomina lokatorom o konieczności zawiadamiania o każdym wypadku przeciekania wody z kranów, a zwłaszcza w ubikacjach.

Zawiadomienie o powyższym należy wpisywać do książki poprawek w biurze Spółdzielni.

● **Naprawy.**

Wszelkie naprawy i reperacja, jak roboty stolarskie, zdunskie i kanalizacyjne, muszą być wykonywane w porozumieniu z Administracją. Reperacja wodociągów, a zwłaszcza kuchen i przewodów kominowych może być wykonana tylko przez Administrację.

● **Inwestycje własne lokatorów.**

Lokatorzy zwalnający mieszkania obowiązani są pozostawić wszelkie wykonane przez nich inwestycje, jak drzwi, zamki, dzwonki, i t. p. zgodnie z przepisami korzystania z mieszkań. Niezastosowanie się do powyższego spowoduje dodatkowe koszty dla lokatora z tytułu naprawy wynikłych uszkodzeń.

● **Okna w kol. IV-C i VII-A.**

Uszczelnienie i naprawa okien w nowych budynkach IV-C i VII-A będzie uskuteczniane dopiero w okresie letnim to jest w tym czasie, kiedy stolarszczyzna przeschnie dostatecznie

Reklamacje w tej sprawie będą uwzględniane obecnie tylko w wyjątkowych wypadkach.

● **Cieplarnia W. S. M. przyjmuje na przechowanie kwiaty doniczkowe i rośliny hodowane przez członków Spółdzielni.**

Przeprowadza pielęgnację roślin chorych.

Uskuteczniła przesadzanie roślin z dodaniem, lub zamięnię ziemi kwiatowej.

Zgłaszać się w tych sprawach należy począwszy od 1 marca b. r. do naszego ogrodnika w poniedziałki i czwartki od godz. 17 do 18-ej, do kantorku magazynu Osiedla koło cieplarni. Wejście od ul. Suzina przez furtkę koło teatru.

Cennik opłat miesięcznych i jednorazowych, ustalony przez Administrację jest do przejrzania na miejscu.

Sprzedaż rozsąd (filanc) i roślin doniczkowych rozpocznie się w końcu marca b. r. Cieplarnia podejmować się będzie również dekoracji balkonów.

Stow. „Szklane Domy“

● Biura Stowarzyszenia.

Biura Stowarz. „Szklane Domy“ mieszczą się w I kolonii, Plac Wilsona 1 (Kraśnińskiego 10), 4 klatka schod. m. 32 i są czynne we wtorki, środy, piątki i soboty w godz. 17,30 — 19,30

Skarbnik Stowarzyszenia ob. T. Michalski przyjmuje interesantów we wszystkie wyżej wymienione dni, w sprawach pożyczek, ulg w opłatach komornego i pralni, wydawania nowych legitymacyj, zapisu nowych członków, inkasa składek od osób, które nie wpłaciły należności Stow. w kasie W. S. M. i t. p.

Sekretarz Stow. ob. K. Nowicki przyjmuje w środy i piątki w sprawach ogólnych Stowarzyszenia, zapisu bezrobotnych, wydawania kart pozad lekarskich, prawnych i t. p.

Sekretariat Wolnej Wszechnicy udziela informacji i przyjmuje zapisy w środy i piątki od 17,30 — 19.

Przewodniczący Komisji Muzycznej ob. T. Gocłowski przyjmuje interesujących się działalnością komisji, w sprawie zapisu do nowo utworzonej orkiestry smyczkowej, jak i do orkiestry dętej, mandolinistów oraz chóru, w środy od godz. 18 do 19.

Przewodniczący Komisji Międzyklubowej ob. T. Michalski przyjmuje w sprawach związanych z Klubami lub czytelnia w wtorki i soboty

Przewodniczący Komisji Odczytowej ob. E. Freyd przyjmuje w piątki godz. 18 — 19.

● **Członkowie bezrobotni** winni zwrócić się pisemnie do Zarządu o zwolnienie ich od obowiązku opłacania składek miesięcznych, co może być skuteczne tylko uchwałą zarządu na okres wyznaczony. Nieopłacanie składek bez uzyskania zgody Zarządu będzie uznane za zaleganie z opłatą składek członkowskich i pociągnie za sobą zawieszenie praw członkowskich lub nawet wykreślenie z listy członków.

● Wolna Wszechnica Robotnicza.

Sekretariat Wolnej Wszechnicy Robotniczej podaje do wiadomości, że w dalszym ciągu przyjmuje zapisy na wykłady wyszczególnione w ulotce — rozesłanej w grudniu r. ub. Czynne już są 2 komplety języka francuskiego; 1 komplet języka niemieckiego; 1 komplet Ekonomii Społecznej. Ponadto organizuje się na życzenie słuchaczy komplet Geografii Gospodarczej (wykładowca ob. Stefan Zbrożyna).

● Orkiestra smyczkowa.

Komisja muzyczna — w myśl uchwały Zarządu Stow. Szklane Domy — przystąpiła do organizowania orkiestry smyczkowej. Kierownictwo orkiestry powierzono ob. Gocłowskiemu. Obywatele grający na smyczkowych instrumentach proszeni są o zgłaszanie się do komisji muzycznej w każdą środę od godz. 18 — 19 w biurze „Szkl. Domów“ I kol. m. 32.

● Esperanto Klubo „Vitraj Domo“.

W bieżącym miesiącu Klub esperancki przystępuje do zorganizowania kursu jęz. Esperanto dla początkujących oraz kursu wyższego dla zaawansowanych. Zapisy na obydwa kursy uskutecznia się w każdą środę od godz. 8 wiecz. i w niedzielę w godz. 11 — 13 w lokalu klubowym w kol. I m. 81.

● Czarna lista lokatorów, dopuszczających swoje weksle do protestu.

Zgodnie z umową W. S. M. ze „Szklanymi Domami“ część zaległości komornianych lokatorów została uregulowana weksłami terminowymi członków, żyrowanymi przez Stowarzyszenie „Szklane Domy“. Weksle te muszą być bezwzględnie wykupywane w terminie. W wypadkach wyjątkowych można uzyskać przez „Szklane Domy“ częściową prolongatę płatności weksla, składając za zgodą Stowarzyszenia przynajmniej na tydzień naprzód nowy weksel na umówioną sumę i resztę należności gotówką.

Dopuszczenie weksla do protestu powoduje umieszczenie członka na t. zw. „czarnej liście“ i utratę na przyszłość prawa korzystania z tego rodzaju pomocy „Szklanych Domów“. Nazwiska takich członków S-ni będą ogłaszane w „Życiu W. S. M.“.

„Pomoc Wzajemna“

Spółdzielnia Pożyczkowo - Oszczędnościowa „Pomoc Wzajemna“ przyjmuje dalsze zapisy członków, oraz wkłady. Im więcej zapisze się członków, tem wcześniej będzie rozpoczęta akcja pożyczkowa. Mały udział (25 zł.), płatny miesięcznie od 1 zł. umożliwia każdemu przystąpienie do tak pożytecznej instytucji.

Nie zwlekajcie i zapisujcie się. Biuro „Pomocy Wzajemnej“ mieści się I kol. (Plac Wilsona 1) 4 kl. schod. m. 32. Czynne jest we wtorki, środy, piątki i soboty od godz. 17,30 — 19,30.

Oddz. R. T. P. D. na Żoliborzu

● **Przedszkole.** Pokaz inscenizacji dzieci z Przedszkola i I-go Oddz. odbędzie się dnia 19 b. m.

● Poprzyjmy sport dziecięcy!

Opieka Rodzicielska Szkoły R. T. P. D. na Żoliborzu w trosce o harmonijny z intelektualnym rozwój fizyczny młodzieży stara się jej umożliwić używanie sportów zimowych i letnich oraz korzystanie z kolonii, obozów i wycieczek.

Usiłowania te zostały już w części zrealizowane jednak nie w takiej mierze, któraby pozwoliła większości młodzieży, zwłaszcza niezamożnej zapewnić normalny i zdrowy rozwój. Na przeszkodzie stoi przede wszystkim brak środków materialnych. Sama młodzież próbuje sprawę tę rozwiązać w miarę swych skromnych środków, organizując w tym celu Wycieczkową Kasę Oszczędności. Jednak wszystkie posiadane przez nas środki są za małe w stosunku do potrzeb, to też zwracamy się do wszystkich rozumiejących doniosłość tej sprawy o po-

parcie naszych usiowań. Pomoc tę okazać można przez:

1) Ofiary dobrowolne na Fundusz Ogólny W. K. O. instytucji zorganizowanej i prowadzonej przez młodzież szkolną pod kierunkiem i kontrolą wychowawców

2) Powiększenie inwentarza przyrządów sportowych i wycieczkowych, a więc zaopiarowanie: **ze sprzętu sportów zimowych:** sanki, narty, łyżwy, kijki do nart, buty; **ze sprzętu wycieczkowego:** namioty, kociołki, siekiery, łopatkę, liny, linki, plecaki, kompas, mapy, menażki itd.; **przyrządy lekkoatletyczne:** dyski, kule, oszczep, tyczki do skoków; **sprzęt do tenisu i ping-pongu i t. p.**

● **Poradnia higieniczna dla kobiet.**

Oddział R. T. P. D. na Żoliborzu powołał do życia nową placówkę: Poradnię higieniczną dla kobiet. W zakres działalności Poradni wchodzi udzielanie porad, wskazówek oraz pomocy fachowej przez lekarzkę specjalistkę (higiena ciąży, porodu, położeń, zapobieganie chorobom kobiecym i inne sprawy, związane z życiem płciowym). Poradnia mieści się w I-ej kol. W. S. M. Krasieńskiego 10, wejście z 13-ej sieni. Czynna w piątek od 19,30 do 20,30.

● **Wystawa urządzenia najmniejszego mieszkania.**

Jeszcze w tym miesiącu otwarte będzie dla zwiedzających mieszkanie w VII kolonii: (Nr. 30), kompletnie umeblowane i urządzone.

Wystawa ta ma służyć za wzór jak tanio i wygodnie, równocześnie i ładnie urządzić się można w małym mieszkaniu.

W jednym pokoju z wnęką (gdź tego typu są jak wiadomo wszystkie mieszkania w VII kolonii) zainstalowane będą 4 łóżka, stół jadalny z krzesłami, stołek do pracy z fotelikiem, półki na książki, szafka na bieliznę i naczynia stołowe, fotel wypoczynkowy. Wszystkie przedmioty potrzebne do użytku dla rodziny 4 lub 5 osobowej, znajdują tam pomieszczenie, a jednak mieszkanie to nie będzie zatłoczone meblami.

Według wystawionych wzorów można będzie zamać urządzenie mieszkań lub poszczególne meble.

Umeblowanie mieszkania wzorowego wykonane zostało przez Spółdzielnię przy architektów i inżynierów „Zespół Praesens”.

● **Wielki Kiermasz Artystyczny** połączony z zabawą taneczną organizuje Opieka Szkolna w ostatni dzień karnawału we wtorek dnia 28 lutego.

● **Do Opiekunów oddziałowych.**

WYCIĄG Z REGULAMINU OPIEKI SZKOLNEJ przy Przedszkolu i Szkole Powszechnej Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

1) Zadaniem Opieki Szkolnej jest współdziałanie w owocnej pracy Przedszkola i Szkoły Powszechnej Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

2) Zadaniem to spełnia Opieka Szkolna przez:

- a) współdziałanie w racjonalnym wychowywaniu dzieci,
- b) współdziałanie z akcją higieniczną w szkole i poza szkołą,

c) organizowanie zajęć pozaszkolnych w warsztatach i świetlicach,

d) popieranie uczniowskich organizacji samorządowych,

e) popieranie sportów, gier ruchomych i t. p.

f) organizowanie wycieczek dla młodzieży szkolnej,

g) współdziałanie w zakładaniu i prowadzeniu ogródków szkolnych i zagonków,

h) urządzenie dla dzieci i ich rodziców odczytów, pogadanek, koncertów, przedstawień teatralnych, kinematograficznych, zebrań towarzyskich i t. p.

i) pomoc niezamożnej młodzieży w nabywaniu i naprawianiu odzieży i obuwia,

k) dożywianie dzieci, w szczególności źle odżywianych, jak również zagrożonych gruźlicą,

l) opiekę nad sierotami, dziećmi zaniedbanymi i żyjącymi w ciężkich warunkach domowych,

3) Opiekunowie Oddziałowi obowiązani są znać do ich potrzeby moralne i materialne. Opiekunowie Oddziałowi zwołują przynajmniej raz na kwartał oddziałowe zebrania rodzicielskie i na nich przewodniczą.

Praca opieki szkolnej, w całej swej istocie nastawiona jest na pomaganie kierownictwu w spełnieniu zadań nauczania, administracyjnych i innych, a to przez brań udziału i pomoc nauczycielstwu przy akcji dożywiania dzieci, w wycieczkach i zabawach, przy kąpieli; przy przeprowadzaniu ankiet — zawsze w porozumieniu z wychowawcą — tak wśród dzieci, jak i wśród ich rodzin, przy pracy na zagonkach w ogródku szkolnym, a także, w zleconym zakresie, w czasie właściwych zajęć szkolnych (lekcji), gdy o to opiekun przez nauczyciela w czasie zwiedzania oddziału będzie proszony.

Tak szeroko pojęte zadania opieki wymagają całkowitej harmonii we współpracy opieki z nauczycielstwem, do czego niezbędnym warunkiem jest zrozumienie — z jednej strony — dla ciężkiej pracy nauczycielstwa — a z drugiej dokładnego samookreślenia roli opiekuna, jako jednego z elementów uzupełniających w nowoczesnej szkole nie zaś jako czynnika kontroli nad nauczycielstwem.

Wobec wyboru po kilku opiekunów dla każdego oddziału, opiekunowie porozumieć się powinni między sobą co do osoby, która pońć będzie właściwie obowiązki opiekuna; pozostali współopiekunowie danego oddziału tego rodzaju obowiązki spełniać będą mogli tylko zastępczo, np. w czasie choroby opiekuna, natomiast obowiązani są wszyscy narówni do spełniania innych obowiązków (dyżurów, pomocy i t. p.). W szczególności tylko jeden opiekun oddziału ma prawo odwiedzania oddziału w czasie lekcji. Tu należy podkreślić, że kierownictwo pedagogiczne szkoły, — w poszukiwaniu nowych dróg wychowawczych, ustaliło, że dla poznania się i wzmocnienia więzów bezpośrednich między opieką a młodzieżą, ośmielania młodzieży do ludzi obcych, z poza personelu pedagogicznego, — godzi się na odwiedzanie oddziału w czasie lekcji przez opiekuna danego oddziału, w porozumieniu z wychowawcą i nauczycielem. Dla uniknięcia nieporozumień Rada uważa za konieczne uprzytomnić raz jeszcze swym członkom, że nie są czynnikiem w stosunku do nauczyciela nadrzędnym, czy to kontrolnym, i dlatego wykluczone jest czynienie nauczycielom czy dzieciom jakichkolwiek uwag; z drugiej atoli strony ciało pedagogiczne wyrazi-

to życzenie wykorzystania spostrzeżeń opiekunów, jakie ci wyniosą z odwiedzania oddziałów, i dlatego prosi opiekunów o następne omawianie spostrzeżeń z zainteresowanymi nauczycielami lub wychowawcami.

Wobec uwzględnienia w rozkładzie zajęć szkolnych udziału opiekunów w pracy szkolnej, Rada apeluje do swych członków, by ci bezwzględnie stawiali się w dniach i godzinach umówionych, w przeciwnym razie staliby się czynnikiem dezorganizacji i destrukcji w szkole. W wypadku konieczności opuszczenia dyżuru czy zajęcia z powodów interesu ogólnego (obawa zawleczenia choroby zakaźnej z domu do szkoły) lub prywatnego (np. jakieś pilne zajęcia domowe i t. p.) jest rzeczą konieczną zawiadomić prezydium Rady Opieki możliwie wcześniej o przewidywanym opuszczeniu zajęcia dla wyznaczenia zastępstwa. Własnej krytycznej ocenie sumienia danego opiekuna pozostawia Opieka wypadki zastępowania się, przyczem prosi o wzięcie pod uwagę, że praca nasza jest honorowa i dlatego niemniej skrupulatnie i sumiennie oraz z poczuciem odpowiedzialności spełniana być musi.

W wypadkach jakichkolwiek nieporozumień, w szczególności między opiekunem i nauczycielem, należy zwrócić się o ich usunięcie czy rozstrzygnięcie bądź do Prezydium Rady Opieki, bądź do kierownictwa Szkoły; wogóle w sprawie wszelkich wątpliwości opiekunów, proszeni są ci o zwracanie się do członków Prezydium Rady Opieki, którego przedstawiciel prawie zawsze w czasie zajęć szkolnych, nadto w poniedziałki między 19 a 20, obecny jest w lokalu szkolnym.

Zbędnym chyba podkreślać, że opiekunowie obowiązani są do zachowania w tajemnicy wszelkich szczegółów z życia rodzinnego, o stosunkach materialnych i t. p., o jakich mogą się dowiedzieć w czasie sprawowania swych obowiązków. Rada Opieki.

R. K. S. Marymont

● Walne zebranie R. K. S. Marymont odbędzie się dn. 12 marca o godz. 10,30 w lokalu klubu w przyziemiu II kol., mieszk. Nr. 105.

Koło Czynnych Kooperatystek

„Gospoda Spółdzielcza”, jako instytucja gospodarza, która wyrosła z najgłębszych potrzeb naszego Osiedla powinna być otoczona specjalną opieką kobiet.

Jako placówka nowa, posiadająca znikomą liczbę członków, ma wszelkie dane po temu, by mogły opanować ją kobiety, jako szeregowie członkinie, co w konsekwencji doprowadzi je do objęcia mandatów i wywierania wpływu na rozwój tej instytucji.

Zostać członkinią „Gospody” nie jest rzeczą trudną. Udział można wpłacać bądź drobnymi ratami. Trzeba tylko, raz zobowiązawszy się do wpłacania choćby gro-

szowych rat, wpłacać je systematycznie. Drugim nieodzownym warunkiem jest kupowanie w „Gospodzie” wszystkiego, co tylko jest w niej do nabycia.

Zywe i serdeczne zainteresowanie się tą placówką spowoduje jej rozkwit i wykaże, że właśnie teraz w ciężkich czasach kryzysu spółdzielczość może i powinna się rozwijać. Rozwój Gospody może być sprawdzianem zrozumienia idei spółdzielczej przez kobiety i jeszcze jednym świadectwem ich zdolności organizacyjno-gospodarczych, wykazywanych dotąd jedynie na małych odcinkach gospodarstwa prywatnego.

Z ostatniej chwili

W chwili oddawania naszego biuletynu pod prasę, dowiadujemy się, że naskutek akcji podjętej przez lokatorów Spółdzielni, nadeszło zawiadomienie z Gazowni Miejskiej, iż wszystkim lokatorom użytkującym gaz tylko dla kuchenek (w ilości nie przekraczającej 25 m² miesięcznie) będą zamienione gazomierze na mniejsze i opłata stała ulegnie zmniejszeniu do 1,75 miesięcznie. Odpowiednie deklaracje wypełnić należy w dziale meldunkowym biura Spółdzielni.

OGŁOSZENIA

LEKARZ-DENTYSTA

SZTARK DOROTA

4 kolonja, 17 klatka schodowa,
mieszkania Nr. 181.

ELEKTROLUX

wypożyczać można w biurze stow. „Szklane Domy” w cenie 1 zł. za pół dnia. Zamówienia przyjmuje biuro „Szkl. D.” we wtorki, środy, piątki i soboty w godz. 17,30—20, I kol., 4 sień, mieszkania Nr. 32.

Bieliźniarka

przyjmuje do szycia wszelką bieliznę, szlafroki i piżamy. VIII kol. W. S. M. (Marymoncka 1c), 6 klatka schod., mieszk. Nr. 140.

ELEKTROTECHNIK

wykonywuje roboty i reperacje elektrotechniczne. Dzwonki. Radjo. Konserwacje. 3 kolonja, 11 kl. schodowa, mieszkania Nr. 99. Stan. Staniszewski,
3 kol. 11 kl. schod. mieszk. nr. 99

Redaktor odpowiedzialny: ST TOŁWIŃSKI, WARSZAWA, ŻOLIBÓRZ, UL. ANDRZEJA TOWIAŃSKIEGO 7, M.

Wydawca: WARSZAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA, WARSZAWA, UL. DŁUGA 19.

Oddito w drukarni „Robotnik”, Warecka 7.